



Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

991. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

73. ÅRGANG 19. MAJ 1971

Sortsforsøg med ribs

Ved Hornum, Blangstedgaard og Spangsbjerg er der i årene 1964-70 gennemført forsøg med 10 ribssorter.

Forsøgene har haft det formål at finde sorter, der var mere dyrkningsværdige end de bedste fra de sidst offentliggjorte forsøg, 736. meddelelse og 694. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Som målesorter var medtaget tre sorter fra de sidst offentliggjorte forsøg. 'Rondom', 'Laxton nr. 1' og 'Jonkheer van Tetz'. De øvrige sorter i forsøget var 'Stjedraja', 'Red Lake', 'Rote Spätlese', 'Maarse's Prominent', 'Heros', 'Red Cross' og 'Cascade', hvoraf en er russisk, en amerikansk, en tysk, to hollandske, en engelsk og en canadisk.

Der blev plantet med afstanden 3,0 m mellem rækkerne og 1,3 m mellem planterne i rækken.

Beskæring, sygdomsbekæmpelse og pasning iverigt er foretaget, som man skønnede var bedst ved de forskellige forsøgssteder. Der blev tilført 3-600 kg svovlsur kali og superfosfat og 6-800 kg kalksalpeter pr. ha pr. år eller tilsvarende mængder NPK udbragt i blandingsgødninger.

I forsøgsperioden er der foretaget så lidt jordbearbejdning som muligt. Man har i udstrakt grad anvendt jorrdækning med halmhakkelse i rækkerne og fjernet ukrudtet mellem rækkerne med kemiske svidningsmidler.

Tabel 1. Sortsforsøg med ribs

	Udbytte kg/100m ² gns. 3 år				Ant. bær/ 50 kl. g/50 kl. gns. 3 år		
	Hornum	Blangsted- gaard	Spangs- bjerg	Gns./ gns,	Hornum		
1. 'Rondom'	193	246	220	220	53	471	305
2. 'Stjedraja'	183	172	165	173	53	267	174
3. 'Rote Spätlese'	151	162	188	167	46	632	370
4. 'Red Lake'	158	129	176	154	58	331	234
5. 'Jonkheer van Tetz'	143	164	137	148	63	277	220
6. 'Maarse's Prominent'	125	154	116	132	61	250	190
7. 'Laxton nr. 1'	132	104	131	122	58	280	176
8. 'Heros'	127	97	133	119	53	435	287
9. 'Red Cross'	86	121	137	115	57	256	186
10. 'Cascade'	103	95	130	109	72	251	238
L.S.D.		15,6					

Frugtudbytte

Som det fremgår af tabel 1, har udbyttet for de forskellige sorter varieret noget mellem de forskellige forsøgssteder. Dog har 'Rondom' på alle tre forsøgssteder været bedst med ca. 22 tons/ha i gennemsnit, svarende til 25 % større udbytte end den næstbedste i rækken.

Ved både Hornum og Blangstedgaard har den russiske 'Stjedraja' hævdet sig godt, medens både 'Rote Spätlease' og 'Red Lake' har været mere yderig ved Spangsbjerg. 'Rote Spätlease' er dog så sildig og af så ringe en kvalitet, at det er et spørgsmål, om den er dyrkningsværdig.

'Jonkheer van Tetz', der er en meget tidlig sort, har givet et middelstort udbytte ved alle tre forsøgssteder. 'Laxton nr. 1', der var meget dyrket tidligere, anses af flere grunde for ikke at være egnet til erhvervsmæssig dyrkning. Det mindste udbytte af samtlige sorter er opnået hos 'Cascade' og 'Red Cross', der har givet ca. halvt så stort udbytte som den højst ydende.

Bærstørrelse, klaselængde og buskstørrelse m. m.

Bærstørrelsen er bestemt ved 100 stk. vægt, og som det fremgår af tabel 1, er der en væsentlig forskel sorterne imellem. Man kan i tabellen se en sammenhæng mellem bærstørrelse og udbytte, idet den mindst ydende sort 'Cascade'

har haft de største bær, medens de højst ydende sorter 'Rondom' og 'Stjedraja' har været småfrugtet. Den mest småfrugtede sort har været 'Rote Spätlease'.

Klaselængden er bestemt ved optælling af antal bær pr. 50 klaser. Den mest langklasede sort var 'Rote Spätlease', 'Rondom' har også haft mange bær i klasen uden dog at være udpræget langklaset. For 'Rondom' gælder, at den har kortere afstand mellem bærrerne i klasestilken end de øvrige prøvede sorter, hvilket giver en meget kompakt klase.

Skudproduktionen, der er bestemt ved vejning af afskårne grene, har i store træk fulgt buskenes vækstkraft, idet den har været størst hos 'Rondom', 'Jonkheer van Tetz' og 'Stjedraja', der alle tre er kraftigvoksende (tabel 2).

Også buskstørrelsen, der er opgjort ved vejning af buskene efter rydning, har vist den samme linie. 'Rondom' har haft den største busk, ca. 50 % større end de øvrige sorter, efterfulgt af 'Jonkheer van Tetz' og 'Rote Spätlease'.

Sorternes tidlighed

De forskellige sorter både blomstrer og modner til forskellig tid. Blomstringstidspunktet kan have betydning af hensyn til frostfaren i blomstringstiden, idet de tidligst blomstrende oftest

Tabel 2. Sortsforsøg med ribs

	Afskårne grene		Ryddede buske				Begyndende høst		
	kg/100 m ²	gns. 2 år	kg/100 m ²			Blomstringsdato		gns. 5 år	
			Hornum	Blangsted-	Spangs-	Hornum	Blangsted-	Hornum	Blangsted-
			gaard	bjerg	gns. 5 år	gaard	gaard	bjerg	bjerg
					år	gns. 2 år			
1. 'Rondom'	27	342	395	313	9/5	2/5	4/8	26/7	1/8
2. 'Stjedraja'	24	240	230	329	6/5	2/5	28/7	19/7	23/7
3. 'Rote Spätlease'	19	207	241	313	12/5	6/5	28/8	18/8	18/8
4. 'Red Lake'	15	207	137	254	6/5	3/5	31/7	19/7	27/7
5. 'Jonkheer van Tetz'	28	215	279	451	5/5	2/5	20/7	14/7	21/7
6. 'Maarse's Prominent'	13	146	125	163	5/5	2/5	31/7	22/7	26/7
7. 'Laxton nr. 1'	15	204	131	236	6/5	2/5	29/7	21/7	26/7
8. 'Heros'	13	142	107	176	5/5	29/4	31/7	19/7	26/7
9. 'Red Cross'	19	166	137	265	6/5	3/5	1/8	22/7	29/7
10. 'Cascade'	11	161	122	188	5/5	1/5	28/7	18/7	23/7

er udsat for skade af nattefrost. De tidligste sorter i denne henseende har været 'Heros' og 'Cascade', og de der blomstrede senest, 'Rote Spätlese' og 'Random'.

Den tidligst modne sort er 'Jonkheer van Tetz', men også 'Cascade' og 'Stjedraja' er tidlige. Især 'Jonkheer van Tetz' kan anbefales til tidlig brug i den erhvervsmæssige dyrkning.

Middeltidlige er sorterne 'Heros', 'Laxton nr. 1', 'Red Lake', 'Red Cross' og 'Maarse's Prominent'.

'Random' er en sildig sort, og 'Rote Spätlese' er meget sildig. For alle sorter gælder, at modningen indtræder noget senere ved Hornum end ved de to andre forsøgssteder.

Vurdering af sorterne

Ud fra de opnåede resultater og med henvisning til sortsbeskrivelsen, findes følgende sorter egnede til såvel erhvervsmæssig dyrkning og industriel udnyttelse, som til brug i de mindre haver: 'Random', 'Red Lake' og 'Jonkheer van Tetz'. De giver alle relativt gode udbytter og en særdeles fin handelsvare, der besidder gode egenskaber.

'Jonkheer van Tetz', der giver et middelstort udbytte og som modner meget tidligt, kan som før nævnt anbefales til tidlig brug i den erhvervsmæssige dyrkning.

'Rote Spätlese', der i gennemsnit har opnået et stort udbytte, kunne godt tænkes dyrket til forlængelse af sæsonen, men da den er af temmelig ringe kvalitet, må den anses for ikke at være egnet til erhvervsmæssig dyrkning.

Sortsbeskrivelse

'Random', kraftig, høj, bred og opret vækst, lidt overhængende. Bladene meget mørk grønne af karakteristisk form. Klaserne er meget kompakte. Bærrene er store, runde, mørke og smagen ret syrlig. De er sent modne.

'Stjedraja', kraftig, middelhøj, opret til udbredt busk, der er meget tæt og stiv. Klaserne

er korte og kompakte, bærrene er små, mørke, dråbeformede. De modner tidligt, og smagen er syrlig.

'Rote Spätlese', middelkraftig, høj, opret til udbredt busk med meget karakteristiske spidse blade. Klaserne er meget lange og løse, bærrene er små til middelstore, ret lyse, meget sent modne og af syrlig smag.

'Red Lake', middelkraftig, høj, udbredt, åben busk. Klaserne er meget lange med stor afstand imellem bærrene, bærrene er middelstore, ret mørke, let dråbeformede. De modner middeltidligt og er ret søde.

'Jonkheer van Tetz', kraftig, høj, opret og tæt busk. Klaserne er ret lange og løse, bærrene er middelstore, faste, mørke og af ret sød smag. Modner meget tidligt.

'Maarse's Prominent', svag med spinkle skud, busken er lav, udbredt og kompakt. Klaserne er middellange og løse, bærrene er middelstore, syrlige og modner middeltidligt.

'Laxton nr. 1', middelkraftig, bred opret, åben busk. Klaserne er lange og løse, bærrene er middelstore, runde, farven er lys, og smagen er sød. Den modner middeltidligt.

'Heros', middelkraftig, lav, bred, opret og åben busk. Klaserne er korte men med mange bær, der er middelstore og næsten runde, farven lys og smagen syrlig. Middeltidligt moden.

'Red Cross', svag vækst med få skud. Bred, overhængende, temmelig åben busk. Klaserne er lange og løse, bærrene er lyse, let dråbeformede til runde, søde i smagen og modner middeltidligt.

'Cascade', kraftig, middelhøj, åben og udbredt busk. Klaserne er meget lange og løse, bærrene er store, runde, lyse og med hvide årer. De modner tidligt, og smagen er syrlig.

Statens forsøgsstation,
Hornum, 9600 Aars.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1971 11,50 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer